

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA PEDAGOGICKÁ
KATEDRA MATEMATIKY, FYZIKY A TECHNICKÉ VÝCHOVY

KVĚTINOVÉ TVOŘENÍ PRO PŘEDŠKOLNÍ DĚTI
BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Alena Sedláčková

Předškolní a mimoškolní pedagogika, obor učitelství pro mateřské školy

Vedoucí práce: PhDr. Petr Simbartl, Ph.D.

Plzeň 2021

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně
s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni, 4. 1. 2021

.....
vlastnoruční podpis

Poděkování

Touto cestou bych ráda poděkovala mému vedoucímu bakalářské práce panu PhDr. Petru Simbartlovi, Ph.D. za odborné vedení práce, cenné a inspirativní rady. Také za velkou trpělivost s obdivuhodnou ochotou při konzultacích poskytnutých ke zpracování této práce.

ZDE SE NACHÁZÍ ORIGINÁL ZADÁNÍ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE.

OBSAH

Úvod	3
1 HISTORIE KVĚTINOVÝCH DEKORACÍ	4
1.1 STAROVĚK	4
1.2 ANTIKA	4
1.3 DALNÝ VÝCHOD	5
1.4 STŘEDOVĚK	5
1.5 RENESANCE	5
1.6 BAROKO A ROKOKO	6
1.7 KLASICISMUS	6
1.8 BIEDERMEIER A ROMANTISMUS	7
1.9 SECESE	7
1.10 DVACÁTÉ STOLETÍ	7
1.11 DRUHY KVĚTIN A TYPY ARANŽMÁ V JEDNOTLIVÝCH OBDOBÍ	8
2 TYPOLOGIE KVĚTINOVÝCH DEKORACÍ	10
2.1 SVATEBNÍ KVĚTINOVÁ DEKORACE	10
2.1.1 Svatební kytice	10
2.1.2 Květinové svatební přízdoby	10
2.1.3 Květinová dekorace svatební tabule	11
2.1.4 Květinová dekorace vozidel	12
2.1.5 Květinová dekorace obřadních prostorů	12
2.2 SMUTEČNÍ KVĚTINOVÁ DEKORACE	12
2.2.1 Smuteční věnce	13
2.2.2 Smuteční kytice	13
2.2.3 Dekorace rakve	13
2.2.4 Výzdoba katafalku	14
2.2.5 Výzdoba smutečních prostor	14
2.3 ADVENTNÍ A VÁNOČNÍ KVĚTINOVÁ DEKORACE	14
2.3.1 Adventní věnce	15
2.3.2 Vánoční kytice	15
2.3.3 Vánoční svícny	16
2.4 JARNÍ A VELIKONOČNÍ KVĚTINOVÁ DEKORACE	16
2.5 PŘÍLEŽITOSTNÍ KVĚTINOVÁ DEKORACE	17
2.5.1 Valentýn a den matek	17
2.5.2 Halloween	18
2.5.3 Večírky a hostiny	18
2.5.4 Dárková vazba	18
2.5.5 Květinová móda	18
2.6 INTERIÉROVÁ KVĚTINOVÁ DEKORACE	19
3 VYUŽITÍ KVĚTIN V PROSTŘEDÍ MŠ	20
3.1 ROZVOJ TVOŘIVOSTI	20
3.2 POZNÁVÁNÍ KVĚTIN	20
3.2.1 Příklady obohacení výuky	20
3.3 VÝZDOBA MŠ	23
3.4 MOŽNÉ NÁMĚTY VYUŽITÍ KVĚTIN V MŠ	23
4 TESTOVÁNÍ NĚKTERÝCH POSTUPŮ ZA ÚČASTI DĚTÍ	24
4.1 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY	24

4.2	TESTOVÁNÍ TVOŘIVÝCH ČINNOSTÍ	24
4.2.1	Slunečnicové škrobení	25
4.2.2	Květinová taška	28
4.2.3	Barevný vlnový květináč	31
4.2.3.1	Vlastní tvorba vlnového květináče	34
4.2.4	Vlasové ozdoby	35
4.2.5	Šišková Kleopatřina jehla	38
4.2.6	Květinová rouška	41
4.2.7	Orobinec – „doutník“	44
4.2.8	Březový věneček	47
4.2.9	Klobouk	48
4.2.10	Zavařené květy	51
	ZÁVĚR	55
	RESUMÉ	56
	SEZNAM LITERATURY	57
	SEZNAM ELEKTRONICKÝCH ZDROJŮ	59
	SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK	60
	PŘÍLOHY	61

Úvod

Období předškolního věku je velmi důležitá etapa vývoje dítěte. Dítě je v tomto věku poměrně tvárné a ovlivnitelné. Proto bychom tohoto období měli v nejlepším slova smyslu využít a podpořit ho. Podpořit ho můžeme právě i pomocí dekorativního aranžmá z květin a rostlin, kdy dítě rozvíjí svoji kreativní a tvořivou stránku osobnosti. Při tvoření dítě pracuje s různým materiálem, který může zkoumat, osahat si ho a získávat tak nové poznatky a zkušenosti, které může později uplatnit v jiném tvoření, či v běžném životě. Získává také elementární poznatky o okolním světě, o přírodě a zároveň si k ní vytváří pozitivní vztah a rozvíjí k ní úctu. Svým tvořením dítě posiluje i svoji trpělivost, protože ne vždy jde vše tak, jak myslí. Zároveň dítě rozvíjí jemnou motoriku, která je v předškolním věku v mohutném rozvoji a která je pro tvořivost velmi důležitá.

Domnívám se, že předškolní výchova je mnohem důležitější, než si kdokoli myslí, protože jako učitelky formulujeme osobnost dítěte pro jeho budoucí život a pomáháme mu v jeho vývoji a učení se.

Téma Květinové tvoření pro děti předškolního věku jsem zvolila z prostého důvodu. Mým snem a přáním je učit a vést děti lásce k přírodě, tedy i ke květinám/rostlinám. Květiny pro mě reprezentují krásu, život a energii. Každá květina je něčím výjimečná, okouzlující. Příroda jako taková je pro mě velkým zdrojem informací, ale i odpočinku a relaxace.

Tato práce je celkem rozčleněna na čtyři kapitoly, přičemž první dvě jsou věnovány teoretické části, kde je popsána historie a typologie květinových dekorací. Zbývající dvě kapitoly se zabývají praktickou částí. Praktická část je orientovaná na využití květin v prostředí mateřské školy, kde se mimo jiné nachází i příklady možných tvořivých námětů. Dále je zaměřena na testování konkrétních činností za účasti dětí v MŠ. Cílem této práce je vytvoření nových námětů a zároveň jejich testování. Úkolem testování je zhodnocení náročnosti, a především přiměřenosti námětů k věku dítěte. Součástí každé tvořivé činnosti jsou metodické pokyny a fotodokumentace průběhu i výsledku tvorby.

Bakalářská práce je zpracovaná na základně uvedené odborné literatury, osobních zkušeností s dětmi v mateřské škole a získaných vědomostí ze studia na střední a vysoké škole.

1 HISTORIE KVĚTINOVÝCH DEKORACÍ

V této kapitole jsou uvedeny základní informace o využití květinových dekorací ve starověku, antice, dálném východě, středověku, renesanci, baroku a rokoku, klasicismu, biedermeieru, romantismu, secesi a ve 20. století.

1.1 STAROVĚK

Nejstarší historie květinových ozdob sahá až do starého Egypta. Další národy, kde byly květiny velice oblíbené je Mezopotámie a Persie. Květinami se zdobily nejenom nádoby, starověké stěny, ale byly také součástí módy. Ženy nosily květinové čelenky a věnečky, muži naopak girlandy.

Důležitou roli ve starověku hrály růže, které se do Egypta dostaly z Dálného východu. Staly se předmětem obchodu. Byly natolik oblíbené, že se ve velkém množství pěstovaly ve vytápěných sklenících. Největší úctu měla růže v Persii. Místa, kde se růže pěstovaly, byla nazývána jako rajske růžové zahrady.

Dále byly také v oblibě narcisy, kopretiny, lekníny, chrpy, kosatce, lilie, které se začínaly různě vázat a upravovat. Květiny byly součástí nejenom při slavnostních příležitostech, ale staly se také součástí běžného života. (BITTNEROVÁ, 2011), (NOVÁKOVÁ-SKALICKÁ, 1987)

1.2 ANTIKA

Z doby antické se zachovalo značné množství podkladů o tom, že Řekové i Římané květiny milovali a různě je upravovali. Nejznámější vazačské práce, které jsou dodnes používány jsou věnce. V antice byli věnci zdobeni vítězové, ať už váleční, nebo olympijští. Dále si s nimi nevěsty zdobily vlasy a při narození potomka se věnec věšel na dveře. Ke zhotovení se používaly především růže, ale také lilie a hyacinty. Věnce byly doplněné myrtou, břečťanem anebo vavřínem.

Některé květiny, především růže, byly znakem urozenosti a vznešenosti. Motivy květin a rostlin se používaly především pro estetický význam. Společně s ovocem se rostliny aranžovaly do košů, váz, kalichů, mís a dalších drahých kovů. (BITTNEROVÁ, 2011), (KUBÍČKOVÁ, 1978)

1.3 DALNÝ VÝCHOD

V Japonsku i v Číně bylo aranžování květin známé pod názvem ikebana. Původ slova pochází z japonských slov kmen a květina. Nejdůležitější rys ikebany je asymetrie, jehož cílem je nechat vyniknout kouzlo květiny.

Japonec chápe význam ikebany jako prostředek zamyšlení se nad květinou, její pozorování, zkoumání nebo jako prostředek meditace. Naše kultura naopak vnímá aranžování květin spíše jako tvořivou činnost, s kterou si poté vyzdobí dům.

V tomto období také vznikaly školy ikebany, kde se pracovalo podle přesných pravidel aranžování. Ve školách se učily různé styly, nejznámějšímu způsobu se říkalo RIKKA tzv. vzpřímené květiny. (BITTNEROVÁ, 2011)

Mezi základní styly ikebany patří tzv. **Moribana**, kde se pro úpravu květin využívají především mělké nádoby jakéhokoliv tvaru a materiálu, opakem je tzv. styl **Nagerire**, který využívá vyšší nádoby, opět jakéhokoliv tvaru a materiálu. (KOŽUŠNÍKOVÁ, 1995)

1.4 STŘEDOVĚK

Po zániku Říše římské převládaly spíše boje a války než aranžování květin. Květinové umění se před prostými lidmi ukrývalo za zdmi klášterů a zahrad. Později se květinové aranžmá začalo opět pomalu prosazovat. Nejobdivovanější květinou se stala bílá lilie, která symbolizovala duchovní čistotu.

V tomto období se dodržovaly různé zvyky, kde květiny hrály důležitou roli. Jedná se např. o příchod jara a jeho plodnosti nebo tradice s léčením a pohřbíváním pozůstalých.

Gotika naopak přinesla zvyky jako je květinově prostřený stůl, místnosti posypané vonnými květy, nebo dokonce vkládání květin do váz, které doposud nebylo běžné. Na vyzdobených náměstích se konaly různé lidové slavnosti. Vázaly se věnce, květinami se zdobily svislé či vodorovné plochy. (BITTNEROVÁ, 2011), (KUBÍČKOVÁ, 1978)

1.5 RENESANCE

V období renesance bylo základním principem hledání krásy a harmonie. Květiny se staly běžnou součástí života. Staly se také součástí módy, kde se uplatňovaly jako přízdoby oblečení a dekorace vlasů. Květiny byly různě upravovány a vázány k vyzdobení obytných

místností a paláců. Opět se používaly girlandy a věnce, které se různě zavěšovaly. Do girland i věnců se přidávala zeleň jako je myrta a vavřík.

Na rozdíl od středověku, kde květiny byly vkládány do váz, se v renesanci aranžovaly do tvaru pochodně, nebo na výšku protáhlého oválu. Vkládaly se do karaf a pohárů, později se začínaly vyrábět nádoby přímo určené pro květiny.

Velice oblíbené byly tulipány, po kterých byla taková poptávka, že to vyústilo až do tzv. „tulipánové horečky“. Obchodování s cibulemi tak zřetelně ovlivnilo ekonomiku. (BITTNEROVÁ, 2011)

1.6 BAROKO A ROKOKO

I v tomto období docházelo k velkému rozmachu květin a květinových dekorací. Zakládaly se okrasné zahrady s fontánami, altánky a sochami, které byly doplněny bohatou květinovou výzdobou. Květiny se uplatňovaly také v oblasti malířství a výrobě parfémů či vonných svíček.

Na rozdíl od renesance byly speciální nádoby, určené přímo pro aranžování květin, převážně vyšší, zdokonalené a více propracované. Velice oblíbený materiál pro výrobu různých tvarů nádob byl porcelán.

V době baroka se květiny aranžovaly pompézně a mohutně, naopak v období rokoka se od pompéznosti upouští a květiny jsou vázány do volnějších podob v pastelových barvách. (BITTNEROVÁ, 2011)

1.7 KLASICISMUS

V období klasicismu došlo při úpravě květin ke zjednodušení, počet květů se snížil a barevnost se omezila. Oblíbené byly opět girlandy a věnce.

Pozornost se začala věnovat spíše rostlinám v květináčích, které vystřídaly vázané květiny a používaly se jako dary. Květiny se pěstovaly v nádobách z pálené hlíny, v okrasných kbelících a košících, které se poté aranžovaly na balkóny a parapety. Mezi oblíbené květiny patřily např. astry, prvosenky, jiřinky, konvalinky, kamélie, fuchsie nebo hortenzie. (BITTNEROVÁ, 2011)

1.8 BIEDERMEIER A ROMANTISMUS

Romantismus přinesl volný a neformální styl aranžmá bez jakékoliv základní linie. Tento směr ukazuje přirozený půvab rostlin, které jsou prostě pěstované v zahradách. Samotné květiny byly bez jakýkoliv pravidel vkládány do nádob.

Biedermeier je městský styl, jehož principem bylo kulaté vázání kytic. Volily se barevné květiny kulatého tvaru, které měly krátké stonky. Kytice byla svázaná manžetou. Typický druh květiny pro tento styl vázání je růže.

V tomto období byly stále oblíbené květinové výzdoby interiérů. Zdobení plesových šatů se stalo populárnější, začaly vznikat i tzv. plesové květinové držáky. (NOVÁKOVÁ-SKALICKÁ, 1987), (BITTNEROVÁ, 2011)

1.9 SECESE

V období secese, tj. na přelomu 19. a 20. století, se začaly květinové motivy objevovat stále častěji. Ať už se jednalo o šperky, obrazy nebo například fasády. Dekorace byla jednoduchá, velmi elegantní a často doplněna o zeleň. Aranžmá se vkládalo do vyšších skleněných váz, nebo do matných nádob, které byly taktéž zdobeny motivy květů.

V tomto období začínaly vznikat i symbolické tvary, které byly vyráběné z květin, např. srdíčka, čtyřlístky nebo podkovy. (BITTNEROVÁ, 2011)

1.10 DVACÁTÉ STOLETÍ

Z počátku 20. století byla snaha vytvořit nový způsob aranžování, tzv. turalismus, jehož principem bylo vytvoření přesné kopie přírody. Využíval se převážně přírodní materiál, např. kamínky, větvičky, trávy, jehličí aj. Tento způsob však pro přesnost aranžování neuspěl.

Mezi první a druhou světovou válkou došlo k velkému rozmachu květin. Poptávka po květinovém aranžmá stále rostla. Zdobily se nejenom domácí, ale i společenské interiéry, nebo také automobily. Existovaly i domácí skleníky, ve kterých se pěstovaly vzácné rostliny. Z rostlin se zhotovovaly květinové koše, vějíře, obrazy, lry, žardiniéry apod.

V roce 1968 byly v Praze a v Brně založeny dvouleté vazačské a aranžérské školy, kde se výuka vyučovala v rámci předmětu květinářství. Studium bylo doplněno i semináři vázání

a aranžování květin. Předmět vazačství se jako samostatný předmět vyučuje od roku 1979. (BITTNEROVÁ, 2011), (KUBÍČKOVÁ, 1978)

1.11 DRUHY KVĚTIN A TYPY ARANŽMÁ V JEDNOTLIVÝCH OBDOBÍ

Tabulka 1 - druhy květin a typy aranžmá v jednotlivých obdobích

Období	Příklady užívaných květin	Typ aranžmá	Nádoby
Blízký východ (Egypt, Asýrie, Persie, Mezopotámie)	lekníny, papyrusy, máky, kosatce, chrpy, kopretiny, narcisy, řepčíky, šafrány, palmové a olivové listy	vysoké obětní kytice, čelenky, náhrdelníky, nízká aranžmá s vysokým dominantním květem, volně sypané květy	keramické a kameninové nádoby
Dálný východ (Čína, Japonsko)	chryzantémy, kosatce, narcisy, pivoňky, lotosy, kamélie, broskve, meruňky, bambusy, větve borovic, cedrů a cypřišů	ikebana	misky a vázy z pálené hlíny, porcelánu, skla, dřeva, bambusu
Antika	růže, hyacinty, lilie, fialky, karafiáty, šafrány, ostrožky, máky, sasanky, laskavce	věnce, festony, girlandy, květinové koše, kytice na tyčích, volně sypané květy	kamenné a hliněné nádoby, amfóry, květinové koše.
Gotika	lilie, růže, kosatce, orlíčky, konvalinky, sedmikrásky, fialky, luční a léčivé byliny	jednoduchá vertikální linie	hliněné a skleněné poháry, vědra
Renesance	růže, lilie, chrpy, hyacinty, karafiáty, kopretiny, kosatce, slunečnice, ostrožky, tulipány, sasanky, fialky	vertikální, pochodňovitého tvaru, květinové girlandy	karafy a teriny, tepané nádoby
Baroko	růže stolisté, lilie, kosatce, řepčíky, slunečnice, tulipány, karafiáty, ostrožky, pivoňky, máky, sasanky	mohutné, dynamické, barevně různorodé, S-linie	keramické, kameninové a skleněné nádoby
Rokoko	pomněnky, orlíčky, drobné růže, hrachory, úponkovité stonky, větvičky s plody	drobné, hravé, pastelových barev, kytice „pompadour“	porcelánové misky a nádoby s výrazným dekorem

Klasicismus	astrý, kopretiny, ostálky, prvosenky, konvalinky, divizny, sasanky, kamélie, hortenzie, fuchsie	jednoduché, střízlivé, pravidelného tvaru	skleněné poháry a nádoby jednoduchých tvarů, okrasné kbelíky a košíky
Empír	růže, pivoňky, mečíky, lilie, kosatce, kamélie, ostálky, fialky	monumentální, pyramidální	antikizující nádoby z kameniny, vázy z bílého porcelánu
Biedermeier	růže, astrý, ostálky, sušené květiny	kulatá kytice s manžetou	skleněné a porcelánové vázy
Romantismus	jiřiny, astrý, fuchsie, pelargonie, kopretiny, růže, ostálky, pivoňky	volné, přirozeně působící kytice	zdobené a malované vázy
Secese	lilie, kosatce, chryzantémy, růže, máky, svlačce, šeříky	elegantní, jednoduché	barevné skleněné nádoby s přírodními motivy
20. století	růže, orchideje, kaly, lilie, karafiáty, jiřiny, tulipány, narcisy, mečíky, hortenzie, šeříky, chryzantémy, gerbery, frézie, květiny k sušení	kytice, věnce, květinové koše, jardiniery, lyry, vějíře, obrazy	vázy a misky ze skla, keramiky, plastu, kovu

(Zdroj: FLORISTIKA, 2011, s. 32)

2 TYPOLOGIE KVĚTINOVÝCH DEKORACÍ

„Ozdobit znamená zdůraznit a zkrášlit určitou osobu či věc podle jejího charakteru, výrazu a stylu.“ (HAAKE, 2010, s. 186)

Květinová typologie je rozdělena na svatební, smuteční, adventní a vánoční, jarní a velikonoční dekoraci, dále také na příležitostní dekoraci.

2.1 SVATEBNÍ KVĚTINOVÁ DEKORACE

Svatební květinová dekorace má především estetický význam. Květiny zdobí nejenom nevěstu, ženicha, ale také svatebčany, svatební tabule, obřadní prostory, vozidla, kočáry a mnoho dalších. Svatební dekorace podpoří krásu, může navodit radostnou náladu a příjemnou slavnostní atmosféru.

2.1.1 SVATEBNÍ KYTICE

Nejdůležitější svatební květinová dekorace je vázané kytice. Rozdělujeme různé typy svatebních kytic např. kulaté kytice, převislé kytice, nebo kytice grafické. Kytice mohou mít různý tvar, např. oblouk, trojúhelník, kapka, svazek, žezlo nebo srdce. Výběr svatební kytice závisí na nevěstě, důležité je však brát v potaz stáří nevěsty, druh látky, její barva a délka, dále také výška nevěsty. Součástí svatebních kytic je také kytice pro matky a družičky. Nejčastěji volenou kyticí je kulatá svatební kytice. (BITTNEROVÁ, 2011)

2.1.2 KVĚTINOVÉ SVATEBNÍ PŘÍZDOBY

Mezi květinové svatební přízdoby můžeme zařadit různé květinové šperky, spony, korsáže, závoje, věnečky, diadémy a členky.

„Květinové šperky jsou drobné, filigránské práce vytvořené pomocí různých technik a způsobů zpracování.“ (BITTNEROVÁ, 2011, s. 239) Mezi květinové šperky řadíme především náhrdelníky, náramky, brož, kravaty a motýlky.

Květinová spona se připevňuje do svatebního účesu. Může se umístit na vyčesaný drdol, nebo s ní sepnout vlasy. Do účesu mohou být také použity pouze jednotlivé květy, které tvoří jednoduchou dekoraci.

Corsage (korsáž) je květinová přízdoba, která se připíná na klopu saka, šaty nebo klobouk. Korsáž ženicha by měla mít stejný druh květu jako nevěstina svatební kytice a zároveň by měla být odlišná od ostatních svatebčanů, například odlišnou barvou stuhy.

Korsáž můžeme podle způsobu zhotovení rozdělit na vázanou, lepenou nebo drátkovanou. (BITTNEROVÁ, 2011)

Květinové závoje se vytvářejí z drobných drátků, na kterých jsou připevněny různé květy. Závoj se do vlasů připevňuje pomocí hřebínku.

Věneček je dekorace, která má tvar uzavřeného kruhu a je zhotovena z drátků, šňůrek, pedigu, proutí, korálků či jiného materiálu, který se dále zdobí různými doplňky. Věneček se nejčastěji ztvárňuje z myrty, která symbolizuje panenství. (BITTNEROVÁ, 2011)

Diadémy a členky mají také kruhovitý tvar, ale na rozdíl od věnečku nejsou spojené v celek. Jako svatební dekorace se zhotovují především pro nevěsty a družičky. (BITTNEROVÁ, 2011)

2.1.3 KVĚTINOVÁ DEKORACE SVATEBNÍ TABULE

Svatební tabule se nejčastěji sestavují do tvaru písmene I, T, L nebo U, záleží na počtu hostů. Květinové dekorace jsou tvořeny nízké, aby na sebe hosté viděli.

Podle Proškové (1998) bychom měli pro slavnostní květinovou výzdobu použít jen řezané květiny, ne umělé nebo suché. Měli bychom volit květiny skleníkové. Ze zahrádky vybírat jen ty květiny, které mají složitější a zajímavější vzhled.

Pro dekoraci svatební tabule se nejvíce používají kulaté misky, věnečky, svícny, parter a girlanda. Tabule mohou být také ozdobeny volně rozprostřenými květy, např. květy růže nebo chryzantémy. (BITTNEROVÁ, 2011)

„Parter je přísně symetrické aranžmá. Aranžuje se do malých plochých misek nebo talířků. Délka parteru závisí na tom, kolik je místa na stole“ (PROŠKOVÁ, 1998, s. 113)

Kulatá miska má tvar polokoule, do které se oboustranně vypichují květiny a zeleň. Může být doplněna svíčkou. (BITTNEROVÁ, 2011)

„Girlandy, jinak zvané věncoví, jsou většinou zavěšené vazačské práce z různého rostlinného materiálu. Hodí se jako doplněk dekoračních prací a předmětů. Často tvoří rámeček prostoru.“ (KUBÍČKOVÁ, 1978, s. 131)

Dle Kubíčkové (1978) je nejlepší květinové svatební girlandy vázat z konvalinek, hrachorů, bramboříků a frézií. Při zhotovení můžeme použít různé techniky zpracování např. vázání, vypichování, proplétání či skobičkování.

2.1.4 KVĚTINOVÁ DEKORACE VOZIDEL

Nedílnou součástí svatební květinové dekorace je dekorace dopravních prostředků, např. dekorace aut, kočárů nebo i motocyklů. U automobilů se zdobí především kapota, střecha, okna a zpětná zrcátka.

Při upevňování ozdobných dekorací na dopravní prostředky je nutno dodržovat některá pravidla. Dekorace musí být upevněna tak, aby neohrožovala silniční provoz a nepřekážela řidiči ani neovlivňovala některé funkce automobilu. Květinové dekorace by měly být zhotovovány tak, aby nepoškodily vozidlo a byly odolné vůči větrným podmínkám. (BITTNEROVÁ, 2011)

2.1.5 KVĚTINOVÁ DEKORACE OBŘADNÍCH PROSTORŮ

Svatební obřady se konají téměř všude. Nejčastější prostory jsou obřadní síně, kostely, katedrály, zámky anebo příroda. Všechny prostory také doplňujeme květinovou dekorací.

Kostely a katedrály

V kostelech a katedrálách se nejčastěji zdobí oltář, obětní stůl a křtitelnice. Hessayon (2000) se domnívá, že je nejdůležitější vyzdobit oltář a vchod do kostela.

Dle Haake (2010) docílíme nejlepšího účinku, pokud v kostelních prostorech použijeme velké květiny ve světlých barvách. Prostory jsou totiž často slabě osvětlené a krása květů tak nevynikne.

2.2 SMUTEČNÍ KVĚTINOVÁ DEKORACE

Smuteční květinová dekorace vyjadřuje rozloučení, vztah a úctu k zemřelému. Tento způsob rozloučení se projevil už u prvním kulturních národů. Smuteční aranžmá přispívá ke zmírnění bolesti a překonání smutku. (HAAKE, 2010)

Zhotovují se smuteční věnce a kytice, provádí se dekorace urny a rakve, ozdoby katafalku, výzdoba smuteční síně, nebo kostela, výzdoba smuteční tabule a ostatní smuteční aranžmá. Smuteční floristika je řazena mezi zakázkové vazby. (BITTNEROVÁ, 2011)

Při smuteční dekoraci se požaduje vyšší trvanlivost a zpracovatelnost. Mezi základní rostlinné materiály patří zeleň jehličnanů, listnáčů a stálezelených rostlin. Nejvíce se používá borovice, buk, mahónie, břechťan, cesmína apod. Z květů se používají především

jiřinky, gladioly, astry apod. Jako pomocný materiál se používá mech, dráty, sláma, dřevěné kolíky, lýko, silon, tyl, piaflor a umělé květiny. (KUBÍČKOVÁ, 1978)

Smuteční floristika se často plete se vzpomínkovou floristikou. Vzpomínková vazba se zhotovuje k Památce zesnulých neboli Dušičky, které se slaví 2. listopadu. Jedná se o vzpomínku na zesulé, které dále žijí v našich myšlenkách. Pro dušičkovou floristiku se na rozdíl od smuteční floristiky používá spíše trvanlivý materiál, který dobře snáší podzimní počasí. (JEDLIČKOVÁ et al., 2007).

2.2.1 SMUTEČNÍ VĚNCE

Smuteční věnce jsou nejčastěji užívané smuteční aranžmá. Již od středověku se věnce používaly k uctívání mrtvých. Věncem je symbol věčného kruhu života, symbolem nesmrtelnosti. Složení smutečních věnců nebývá příliš barevně pestré a výrazné. Velmi důležitá je zelená barva jehličnanů a listnatých dřevin. Dřeviny dávají díky své životní síle naději na pokračování života i po smrti. Smuteční věnce musejí být kulaté.

Existuje spousta způsobů, jak věnec zhotovit, např. technikou vazby, vypichování, skobičkování, lepení nebo proplétání. (BITTNEROVÁ, 2011) Dle Kubíčkové (1978) se nejčastěji zhotovují věnce vypichované.

Velmi často se do smutečního věnce také zakomponuje ozdobná stuha, která vyjadřuje posmrtnou úctu. Na stuze se nachází sdělující slova od truchlících k zemřelému.

2.2.2 SMUTEČNÍ KYTICE

Smuteční kytice je chápána jako poslední rozloučení se zesnulým. Pro starší lidi se volí kytice tmavších barev, pro mladší naopak barvy světlejší nebo jimi oblíbené. Bílé květy a bílá stuha se používá při posledním rozloučení s dítětem nebo svobodným člověkem.

Smuteční kytice je tvořena živými květy a zelení, popřípadě je doplněna stuhou, která je tmavší barvy. Kytice může být určena pro položení na hrob, nebo vhození přímo do hrobu. Nejčastěji se používá kytice jednostranná, na kterou je pohled pouze z jedné strany, zadní částí se pokládá na hrob, je tedy plochá. (BITTNEROVÁ, 2011)

2.2.3 DEKORACE RAKVE

Výzdoba rakve se vždy zhotovuje ze živých květů, používají se řezané květiny, zeleň, stuhy nebo manžety, popřípadě další doplňkový materiál. Rakev se zdobí vázanou nebo

vypichovanou kyticí, věnci, girlandami, nebo pouze jednotlivými květy a zelení. (KUBÍČKOVÁ, 1978)

Během smutečního obřadu je rakev ústředním bodem zájmu, proto se často přizdobuje. Při zhotovování přízdob je dobré znát barvu urny, její velikost, popřípadě zdobení. (BITTNEROVÁ, 2011)

2.2.4 VÝZDOBA KATAFALKU

„Katafalk je podstavec na vyvýšeném pódium pro pietní vystavení rakve se zemřelým“ (KRAUS, 2006, s.398)

Katafalk je potažený černou látkou, zdobí se girlandami z chvojí, květů a jemné zeleně. Do pozadí se dávají dekorační rostliny, po stranách katafalku se stavějí svícny, které se přizdobují živými květy. (KUBÍČKOVÁ, 1978)

2.2.5 VÝZDOBA SMUTEČNÍCH PROSTOR

Smuteční síně jsou většinou zdobené celoročně z umělých květin, které jsou doplněny dekoračním materiálem, například černým tylem, nebo okvětními plátky. Zdobí se prostory kolem rakve a katafalk, dále stůl určený pro pokládání květů.

V kostele se smuteční floristika užívá především v prostorech na hlavním oltáři, dále obětním stole a kolem rakve. Výzdoba na obětním stole se podobá výzdobě na oltáři, ale v menších velikostech. Prostor kolem rakve se nejčastěji používá pro pokládání věnců. (BITTNEROVÁ, 2011)

Dle Pokorného (1971) bychom při výzdobě smutečních místností měli volit vzácnější květy jako je např. růže, karafiáty, šeřík apod. Zeleň volíme jemnější – asparágus, ledviník a různé barevné listy skleníkových rostlin.

2.3 ADVENTNÍ A VÁNOČNÍ KVĚTINOVÁ DEKORACE

Adventní a vánoční období patří k nejkrásnějším svátkům v roce, ve kterém nemají chybět květiny, ať už ve váze, v misce nebo v jakékoliv jiné úpravě.

Podle Hessayona (2000) je „květinové aranžmá“ poněkud zavádějící termín pro vánoční výzdobu, protože v ni převažuje listí a jehličí nad květy.

Větve jehličnanů a vybrané listnaté dřeviny symbolizují životní sílu a ochranu, šišky a ovoce symbolizují počátky nového života. Do adventní a vánoční dekorace se připevňují

různé doplňky, např. svíčky, které symbolizují božské světlo a ochranné teplo, hvězdy jako nositele nebeského světla, andělé jako poslové a oznamovatelé. Pro tento vánoční čas je obvyklá zelená barva jako barva naděje, červená – barva vřelosti, srdečnosti a lásky, fialová – církevní barva smutku, dále zářící stříbrné, zlaté a bílé barvy. (HAAKE, 2010)

V adventním období se také nese tradice trhání „barborky“ tedy větvičky z třešňového stromu. Větvičky vykvetou, když před Barborou nastanou alespoň třítydenní mrazíky. Tradice praví, že pokud větvička do Štědrého dne vykvete, pak se budou venkovská děvčata, která větvičku utrhl, do roka vdávat. Tato věštba pokaždé nevycházela, ale lidé si zvykli větvičky pro potěšení trhat. (PROŠKOVÁ, 1998)

2.3.1 ADVENTNÍ VĚNCE

Adventní věnce se používají od začátku adventu až do Vánoc, umísťují se na střed stolu, na dveře, nebo se zavěšují. Na adventním věnci, který je umístěný na stole jsou čtyři svíčky, které se postupně každou nedělí zapalují, vždy se rozhoří o jednu svíčku více.

Podle Adcock (2014) se adventní věnec hodí na malý i velký stůl, nejlépe kulatý. Hodí se na různé oslavy, vánoční svatby, nebo na stůl hotelové recepce. Kubíčková (1978) uvádí, že se adventní věnce používají hlavně do malého bytu, slouží jako náhrada za stromek. Zavěšují se buď ke stropu nebo pod lampu.

Adventní věnce jsou zhotovovány z kvalitní zeleně, volí se odolnější druhy vůči opadu jehlic. Zeleň je na kruhu připevňována vazacím drátem. Konstrukci kruhu může tvořit drát, polystyren, sláma, aranžovací hmota aj., neměla by však být vidět. Na adventní věnec se připevňují dekorativní ozdoby, např. sušené květiny, sušené ovoce, šišky, jmelí, svíčky, stuhy apod. (BITTNEROVÁ, 2011)

2.3.2 VÁNOČNÍ KYTICE

Vánoční kytici se zdobí slavnostní stůl, nebo prostory obývacího pokoje. Mezi základní symbolický materiál patří typické větévky jehličnanů – smrk, borovice a jedle. K větévkám se přidává zelené nebo zlaté jmelí, šišky a různý suchý materiál. Jednostranná kytice se zavěšuje na stěnu, kulatá se vkládá do vázy. (KUBÍČKOVÁ, 1978)

Mezi vánoční floristiku patří i tzv. hrnkové rostliny. Mezi ně se nejčastěji řadí vánoční hvězda, bramboříky, kamélie nebo vánoční kaktusy. (BITTNEROVÁ, 2011)

2.3.3 VÁNOČNÍ SVÍCNY

„Svícný s dekorativními svíčkami jsou jako ozdoba místnosti už samy o sobě něčím, co musí upoutat pozornost. Vyzařují teplo a světlo, které v tomto tmavém ročním období utěšuje, zprostředkuje naději a přitahuje lidi, jež tak vzájemně spojuje.“ (HAAKE, 2010)

Vánoční svícny jsou tradiční výzdobou bytů, společenských místností a hrobů. Můžeme je rozdělit na tři typy, a to: klasické vánoční svícny, moderní vánoční svícny a vánoční svícny na hrob. (KUBÍČKOVÁ, 1978)

Klasický vánoční svícen se dnes již příliš často nezhotovuje, je velice pracný. Základem svícnu je drátěná kostra, která se připevní na dřevěnou podložku. Kostra se obmotá slabším drátem nebo textilií. Celá kostra se poté obalí mechem a ováže se drátem na cívce. Na mechové podložce se vážou nastříhané větvičky chvojí. Chvojí taktéž zakryje dřevěnou podložku. (BITTNEROVÁ, 2011)

Moderní vánoční svícny jsou velmi různorodé, protože se vytváří z různých podložek, např. silná borová kůra, výřez z kmene borovice a břízy, použití polystyrénu apod. Používá se různá hrubší zeleň, která je doplněna květy. Věnce se zhotovují z borovice, stříbrného smrku, jedle nebo tis, jalovce atd. Používá se i suché květenství, plody šípků, hlohů, plevelů.

Vánoční svícny na hrob se zhotovují z většího množství rostlinného materiálu. Podložka svícnu je nejčastěji dřevěná. Nepoužívají se křehké ani slabé trávy, svíčky by neměly být tenké ani dlouhé. Svícny z chvojí a suchých květů a plodů nejlépe snášejí nepříznivé počasí, jsou nejtrvanlivější. (KUBÍČKOVÁ, 1978)

2.4 JARNÍ A VELIKONOČNÍ KVĚTINOVÁ DEKORACE

Jarní květinová dekorace vyjadřuje radost a energii z přicházejícího jara, obsahuje pestré a svěží barvy probouzející se přírody.

Podle Westlandové (1998) působí květiny velmi příjemně, pokud jsou uspořádány prostým a přirozeným způsobem, přesně tak jako rostou v přírodě. Na jarní dekoraci se hodí velký košík z proutí, do kterého aranžujeme různé větvičky, které doplňujeme např. narcisy. Stejným způsobem lze nazdobit i ošatku. Dále se zhotovují různé vázičky, které jsou naplněné drobnými jarními květy, např. petrklíči, prvosenkami, oměji nebo fialkami.

Jako velikonoční dekoraci je možné použít skořápky od vajíček, do kterých se zasadí malá jarní kytička s drobnými kvítky, vyrábějí se i velikonoční věnce, kterými lze ozdobit

dveře, nebo interiér. Nedílnou součástí pro období Velikonoc je osení, které symbolizuje zelenou rašící travu. Další neodmyslitelnou součástí je pletení pomlázek z vrbových proutků. (WESTLAND, 1998)

Pro první máj je pro děvčata typické pletení věnečků ze sedmikrásek, pampelišek nebo jiných zahradních květů. Věneček slouží jako ozdoba vlasů, zhotovuje se buď pouze z květů, nebo na nějakém podkladu – kroužku z trávy nebo z kousku měkkého drátu pokrytého izolací. (WESTLAND, 1998)

Mezi nejoblíbenější jarní cibuloviny patří tulipány, narcisy, frézie, hyacinty, sněženky. Dále konvalinky, modřence, sasanky a jiné. (BITTNEROVÁ, 2011) Cibulovité a hlíznaté květiny bývají často doplněny zeleným doplňkem. Jedná se o vyklíčená semena ječmene nebo trávy. (KUBÍČKOVÁ, 1978)

Součástí jarní dekorace jsou i kvetoucí dřeviny, např. kručinka lydijská, šeřík, kalina obecná, mimosa atd. Uplatnění najdou i nařasené dřeviny, např. jírovec obecný, trnka, ovocné stromy a šlahounovité rostliny. (BITTNEROVÁ, 2011)

Do jarní květinové dekorace také patří hrnkové rostliny, které se pěstují v interiérech. Hrnkové rostliny na rozdíl od řezaných květin vydrží déle. Tyto květiny jsou různě aranžovány do nádob, ve kterých mohou sloužit i jako dlouhodobější dekorativní účel. (BITTNEROVÁ, 2011)

2.5 PŘÍLEŽITOSTNÍ KVĚTINOVÁ DEKORACE

Při každé příležitosti, každé společenské oslavě, rodinných oslavách, při významných událostech, výročí apod. se květiny stávají dominantní. Všechny tyto okamžiky by bez květin nebyly dokonalé, ať už se jedná o jakoukoliv událost. Květiny zkrášlují, dělají radost a vytváří příjemnou atmosféru.

2.5.1 VALENTÝN A DEN MATEK

Ke svátkům jako je Valentýn a Den matek patří i květinové dárky, které jsou symbolem lásky. Obdarovanému udělají nejenom radost, ale zároveň vyjádří: „Mám tě rád“.

Nejčastěji se jedná o kulaté kytice, které jsou spíše romantického charakteru. Žádaná je také kytice z jednoho květu, která je přizdobena zelení a ostatními dekoračními prvky. Velmi oblíbenou a tradiční květinou zamilovaných je růže. (BITTNEROVÁ, 2011)

2.5.2 HALLOWEEN

Ačkoliv se u nás Halloween tolik jako v Americe neslaví, je dobré ho neopomíjet. Symbolem Halloweenu jsou dýně, ze kterých se můžou vyřezávat a vydlabávat různé motivy, poslouží i jako neobvyklá váza pro podzimní kytice. Váza se zhotovuje tak, že odřízneme vrchní část dýně a měkkou dužinu se semínky vydlabeme. Do vydlabané dýně umístíme celofán, popřípadě misku, na kterou položíme aranžovací hmotu pro živé květiny. Do hmoty vypichujeme podzimní květiny, zeleň, větvičky, plody apod. (BITTNEROVÁ, 2011)

2.5.3 VEČÍRKY A HOSTINY

I při večírcích a hostinách se upravuje prostředí použitím aranžování květin. Pro tyto události se hodí kytice biedermeier, horizontální a obrácený půlměsíc a nízká tradiční kytice. Květinová dekorace by však neměla být vyšší nežli 30 cm, aby nerušila konverzaci přes stůl. Květinami bývá často zdoben i příborník. (HESSAYON, 2000)

2.5.4 DÁRKOVÁ VAZBA

Dárková vazba je vhodná při jakékoli příležitosti – k narozeninám, pro radost, jako poděkování, k výročí, k narození miminka, k rekonvalescenci atd.

Dárkové kytice jsou doplněny jemnou zelení a jsou svázané lýkem. Tyto řezané kytice se vždy balí buď do hedvábného papíru nebo do celofánu. Z hedvábného papíru se kytice před darováním vždy vybaluje. (KUBÍČKOVÁ, 1978)

Květinová přízdoba je doplněk, jehož cílem je zvýšit hodnotu dárku. Dárek působí honosněji a stává se více osobní. Je dobré mít na paměti, že se jedná pouze o přízdobu, tzn. že jde hlavně o dárek a přízdoba je pouze malým doplňkem. Jako přízdoby se používají živé, ale i sušené a umělé květy. (BITTNEROVÁ, 2011)

2.5.5 KVĚTINOVÁ MÓDA

„Květinovou módu můžeme definovat jako použití rostlin při dekoraci osob, oděvů anebo vytvoření celého modelu z rostlin.“ (LENOCHOVÁ, 2011, s. 11)

Květinové modely se používají jako zpestření různých módních přehlídek a show, pro společenské akce a také při floristických soutěžích. Modely vznikají netradičním, zajímavým a originálním ozdobením oděvu. Nedílnou součástí jsou i květinové šperky, např. náhrdelníky, náušnice, čelenky, prstýnky, náramky, pásky, kabelky, klobouky, obuv, deštníky, kravaty, závoje aj. (BITTNEROVÁ, 2011)

2.6 INTERIÉROVÁ KVĚTINOVÁ DEKORACE

Květinová dekorace se objevuje nejenom doma, ale i ve společenských a veřejných interiérech-na pracovištích, restauracích, hotelích, nemocnicích, v kulturních zařízeních-divadla, kina, galerie, sály, výstavní areály atd.

„Květina má schopnost lidi sblížovat, sjednocovat, činit prostředí příjemným a je-li dobře a vkusně upravena, i neopakovatelným. Má význam nejenom estetický, ale i psychologický a hygienický.“ (KUBÍČKOVÁ, 1978, s.238)

Soukromé interiéry jsou prostory, které jsou určeny k bydlení a odpočinku. Do těchto interiérů se hodí všechny typy květinových dekorací. Ve větších prostorech je možné umístit větší a objemnější dekorace. V prostorech, kde se nacházejí malé děti nebo zvířata by neměly být umísťovány jedované nebo alergenní rostliny.

Do **společenských a veřejných prostor** se obecně hodí interiérové rostliny i květinové aranžmá. Mohou zde být umístěny i jednotlivé dekorace, které se používají příležitostně, nebo se mohou stát trvalou výzdobou interiéru. (BITTNEROVÁ, 2011)

3 VYUŽITÍ KVĚTIN V PROSTŘEDÍ MŠ

Využití a práce s květinami v prostředí MŠ přináší dětem mnoho nových poznatků, např. vytvoření vztahu k okolnímu světu, ale také osobní rozvoj, rozvoj tvořivosti, radost, příjemné prostředí, pocit jistoty, bezpečí atd. Květiny jsou nedílnou součástí našeho života, tedy i součástí prostředí MŠ.

3.1 ROZVOJ TVOŘIVOSTI

„Tvořivost je taková činnost, v níž se uplatňuje netradiční přístup k předmětu, originalita, vynalézavost, schopnost používat neobvyklých vzdálených asociací, iniciativa.“
(SKALKOVÁ, 2007, s. 162)

Podle Fichnové a Szobiové (2012) je tvořivost dokonce jedna z nejdůležitějších schopností. Tato schopnost napomáhá k lepšímu prosazení v životě.

Všeobecně rozdělujeme pět úrovní tvořivosti. Pro předškolní věk je typická **expresivní tvořivost**, kdy je hlavním znakem spontánnost a volnost, která se projevuje v dětských kresbách a typických otázkách „Proč?“. (HONZÍKOVÁ, 2003) Podle Hlavsy (1986) je dítě nejvíce tvořivé do 6 roku života. Poté nastává útlum vlivem učení se ve škole.

Při tvoření je však nejdůležitější vnitřní motivace dítěte, aby dítě samo chtělo. Poté dítě tvořivé činnosti baví, naplňují a dávají smysl.

3.2 POZNÁVÁNÍ KVĚTIN

Mezi další možnost využití květin je jejich poznávání, jehož cílem je získání elementárních poznatků. Poznávat je můžeme ať už v přírodě, kde si můžeme zahrát na detektivy, kteří pomocí lupy studují rostliny, nebo i ve vnitřních prostorech MŠ. Předávání informací o květinách/rostlinách je možné obohatit o různá říkadla, básničky, písničky, hádanky, obrázkové karty, nebo např. o prohlížení encyklopedií. Tímto způsobem bude proces učení efektivnější a pro děti zábavnější. Zábavnější formou se u dítěte probouzí zájem a jeho zvědavost.

3.2.1 PŘÍKLADY OBOHACENÍ VÝUKY

– HÁDANKY

*„Kvete letos, kvetla loni,
přenáramně přitom voní.“*

*Trny má, tak píchat může,
jako každá jiná _ _ _ _.*“ (růže)

(POSPÍŠILOVÁ, s. 88, 2009)

*„Nejdřív žlutá, potom bílá,
s chmýřím lehkým jako víla.*

*Utrhneme pro Elišku,
krásně žlutou _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ ?“ (pampelišku)*

(POSPÍŠILOVÁ, s. 90, 2009)

*„Dlouhý stonek, bílý květ,
co má uvnitř žlutý střed.*

*Uhádnete za vteřinu?
Mám na mysli _ _ _ _ _ _ _ _ _ _.*“ (kopretinu)

(POSPÍŠILOVÁ, s. 90, 2009)

*„Vyrostlo na stromě, v hlubokém lese,
ten, kdo má odvahu, dolů ho třese.*

*Zdobí ho kuličky bílé jako sníh,
co štěstí přináší o Vánocích?“ (jmelí)*

(HOROVÁ, s. 124, 2010)

– BÁSNĚ

ZALÉVÁNÍ

*„Dlouhé sucho kytkám vadí,
vodička je trochu zchladí.*

*Vezmu rychle konvičku,
pokropím jim hlavičku.“*

(SUCHÁ, s. 90, 2011)

KONVALINKA

*„Až já najdu konvalinku,
dám ji k svátku pro maminku.*

*Vím, že se jí tuze líbí,
potěšení mámě slíbí.*

*Na větvičce tenké cinká,
malá, bílá konvalinka.*

*Stéblo plné zvonečků,
s poupátky u konečků.*

*U sebe těch stébel mnoho,
kytička je něžná z toho,*

*kolem ní se zelenají,
lístky, jež jí kouzlo dají.*

*Konvalinku les si brání,
příroda ten kvítek chrání,*

*její vůně, libá krása,
měsíc květen jaro hlásá!“*

(CHUDOBOVÁ, 2013)

– PŘÍSLOVÍ

*„Na nemoci, lidé zlatí,
bylinky i dneska platí.
Z hrnku voní černý bez,
bídna chřipko, jen se třes!“*

(KUKAL, s. 66, 2005)

3.3 VÝZDOBA MŠ

Vnitřní prostory MŠ jsou nejen vyzdobeny dětskými výtvary, ale také květinami. Tato dekorace má mimo estetického významu též účel vytvoření pocitu bezpečí a jistoty. Prostředí, ve kterém děti tráví svůj čas by mělo být příjemné a hezké.

A právě s vytvořením výzdoby třídy, chodby nebo šatny můžeme děti motivovat. Děti jsou zapojeny a podílí se na atmosféře celé MŠ. Tvorba v nich může vyvolat pocit radosti, důležitosti, potřebnosti, uspokojení aj.

3.4 MOŽNÉ NÁMĚTY VYUŽITÍ KVĚTIN V MŠ

Námětů na květinové tvoření je široká škála. Téma květiny lze využít téměř v každém ročním období. Ať už na jaře, kdy se příroda probouzí ze zimního spánku, tak v létě, kdy téměř všechno kvete. Dále také na podzim, který nabízí spoustu pestrých barev, taktéž v zimě, především v období adventu.

Příklady:

- pletení věnečků – kopretiny, pampelišky aj.,
- tvorba květinových šperků – ze sádry, keramiky,
- květinové zdobení textilu barvami – trička, látkové tašky,
- pokusy – obtiskování květin,
- práce s přírodninami – využití šišek, šustí, obilí, větví apod.,
- výroba herbáře – sběr a lisování květin,
- papírové květiny – tulipán, sněženky, narcis aj.,
- kašírování – práce se škrobem,
- pěstování květin na zahrádce – sázení, zalévání,
- tvorba květináče,
- pečení – perníčky ve tvaru květin,
- práce s vatou – lepení na proutky (vrba jíva – kočičky)
- dárky k příležitostem – vázání květin ke dni matek.

4 TESTOVÁNÍ NĚKTERÝCH POSTUPŮ ZA ÚČASTI DĚTÍ

Praktická část je zaměřena na testování některých postupů s dětmi předškolního věku. Cílem testování je zhodnocení náročnosti, a především přiměřenosti námětů k věku dítěte. Dále komplexní rozvoj dítěte, ať už se jedná o rozvoj předškolních schopností, dovedností a znalostí, nebo rozvoj vyjadřovacích schopností, rozvoj tvořivosti, samostatnosti, fantazie.

4.1 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Pro realizaci testování bylo použito prostředí v mateřské škole Strašice. Mateřská škola ve Strašicích se nachází přímo ve středu obce. Vedle MŠ se nachází ZŠ, ze které jsou dováženy obědy. MŠ má své dvě kuchyňky pro přípravu a výdej svačtin, v přízemí se nachází jídelna, ve které se třídy v průběhu oběda střídají. Tříleté děti obědvají ve své třídě.

Mateřská škola má celkem čtyři třídy (Berušky, Sluníčka, Kořata a Kytíčky). Do MŠ docházejí děti ve věku od tří do šesti let a děti s odkladem školní docházky.

Budova je prostorná s možností využití 3 ložnic a třídy pro tvořivé činnosti. Pro pohybové činnosti mají děti v přízemí k dispozici tělocvičnu, dále mohou navštěvovat tělocvičnu základní školy, víceúčelové hřiště či fotbalové hřiště Spartak Strašice. V areálu MŠ se nachází velká zahrada s nově zrekonstruovaným dětským hřištěm. To je vybaveno novými herními prvky-multifunkční domeček se skluzavkou, třemi pískovišti, houpačkami, tabulí apod.

MŠ také doplňuje vzdělávání o různé pohybové kroužky, dětskou jógu, orientální tance. Pořádají se různá divadélka, bály, hudební představení, výlety, přednášky, návštěvy muzeí a dalších zajímavých míst.

4.2 TESTOVÁNÍ TVOŘIVÝCH ČINNOSTÍ

Celkem bylo otestováno 10 činností. Jedná se o slunečnicové škrobení, výzdobu látkové tašky, ozdobení keramického květináče, výrobu vlasových ozdob, napodobení rostliny Kleopatřina jehla, květinovou roušku, orobinec „doutník“, březový věneček, pšeničný klobouk a výroba sklenice se zavařenými květy.

4.2.1 SLUNEČNICOVÉ ŠKROBENÍ

Cíl: zdokonalování dovedností v oblasti jemné motoriky (stříhání, trhání, lepení, malování); seznámení s netradičním tvořením (škrob).

Věk: 4–5 let

Časová náročnost: 1. den 35 minut, 2. den 30 minut + minimálně 1 den schnutí

Klíčové kompetence: kompetence k učení – dodržování vymezených pravidel, pokusy, kompetence komunikativní – dítě vyjadřuje své prožitky, pocity, náladu různými prostředky, kompetence sociální a personální – dítě si dokáže vytvořit svůj názor, dodržuje pravidla.

Materiál a pomůcky: igelitový ubrus, tekutý škrob na textil, nádoba na škrob, pánev, bílé papíry, bílá čtvrtka, nůžky, temperové barvy, misky na barvy, sklenice s vodou, štětce, hnědá tuž, semínka

Vyučovací metoda: slovní (vysvětlování, rozhovor), názorně demonstrační (instruktáž), dovednostně-praktická (napodobování, pokus)

Organizační forma: skupinová, individuální

Motivace: hádanka – slunečnice

„Za sluníčkem hlavu otočí,

nevidí nic, nemá oči.

Když dozraje malinko,

každému dá semínko.“

(KOUNOVÁ, 2016)

Postup:

První den

1. Zakryjeme pracovní stůl (př. noviny, igelitový ubrus, folie apod.)
2. Vystříhneme předkreslené okvětní lístky na čtvrtce.
3. Natrháme bílý papír na malé kousky, který následně použijeme na střed slunečnice.

4. Namažeme pánev mastným krémem, aby nám šla slunečnice po zaschnutí dobře sundat.
5. Namáčíme kousky papíru do tekutého škrobu a následně ho pokládáme na pánev.
6. Vystřižené květy dole mírně ohneme a následně přilepíme škrobem k pánvičce.
7. Necháme zaschnout do druhého dne.

Druhý den

1. Zakryjeme pracovní stůl (př. noviny, igelitový ubrus, folie apod.).
2. Nabarvíme semínka hnědou tuží a necháme je zaschnout.
3. Provedeme pokus – sejmeme slunečnici z pánvičky.
4. Pomocí temperových barev pomalujeme květy, střed slunečnice, stonek a listy.
5. Nalepíme zaschlá semínka na střed slunečnice pomocí lepidla.
6. Necháme zaschnout do druhého dne.

Reflexe:

Tato činnost byla realizována s 10 dětmi, po dvou skupinách po 5, kde jsme společně vytvořili jednu velkou slunečnici. Každé dítě se na výrobě slunečnice podílelo svojí snahou.

Některým dětem dělalo problém roztrhání papíru, bylo potřeba vysvětlit, jak na to, po názorné ukázce všichni pochopily, že je lepší si papír nejdříve natrhnout a následně dotrhnout. Při vystřihování předkreslených okvětních lístků a listů byla potřeba některé děti korigovat a nutná pomoc byla i při uhlazování papíru a následného lepení kvítků.

Děti postupně dostávaly jednotlivé instrukce, krok po kroku. Vždy byla provedena i názorná ukázka. Po celou dobu tvoření všechny děti spolupracovaly a tvořily se zapálením. Při schnutí se chodily neustále dívat, zda už nám konečně slunečnice zaschla a můžeme ji zkusit odlepit od pánvičky.

Ze závěrečné reflexe od dětí jsem zjistila, že je slunečnice nadměru uchvátíla. Museli jsme si s ní nakonec vyzdobit naši šatnu, aby ji měly děti neustále na očích.

Obrázek 1 - lepení škrobového papíru (vlastní zdroj)

Obrázek 2 - schnutí a vybarvení slunečnice (vlastní zdroj)

Obrázek 3 - finální výrobek slunečnice (vlastní zdroj)

4.2.2 KVĚTINOVÁ TAŠKA

Cíl: seznámení s obtisknutím živých květín na látku; vytváření základního povědomí o lučním kvítí v okolí MŠ; rozvoj znalostí o rostlinách a jejich poznávání (vlčí mák, violka vonná, šalvěj luční aj.).

Věk: 4–5 let

Časová náročnost: 25 minut

Klíčové kompetence: kompetence k učení – pozoruje a experimentuje, užívá jednoduché pojmy, kompetence sociální a personální – dodržování pravidel, kompetence k řešení problému – hodnotí svou práci i práci druhých, započatou práci dokončí.

Materiál a pomůcky: bílá látková taška, natrhané kvítí při procházce, pečící papír, bílé papíry, váleček, kladívko, barvy na textil

Vyučovací metoda: slovní (vysvětlování, vyprávění, rozhovor), názorně demonstrační (instruktáž), dovednostně-praktická (napodobování, experiment)

Organizační forma: frontální, individuální

Motivace: Experiment

„Včera jsme na procházce natrhali barevné kvítí. Dali jsme ho vázy, aby nám neuvadlo. Dnes si pomocí našeho kvítí zkusíme vyzdobit látkovou tašku. Uděláme si takový pokus, zda se nám kvítí na tašku obtiskne. Zkusíme naši čistou bílou tašku rozveselit květinami.“

Postup:

1. Vyžehlenou látkovou tašku položíme na stůl.
2. Dovnitř vložíme pečicí papír, aby se nám kvítí neobtisklo i na druhou stranu.
3. Podle své fantazie naaranžujeme kvítí na tašku.
4. Kvítí zakryjeme bílým papírem, pomocí válečku a kladívka plochu pořádně převálíme a poklepeme, žádné místo nevynecháme.
5. Odstraníme bílý papír a následně i rozválené kvítí – experiment obtisknutí.
6. Dokreslíme stonky a listy pomocí barev na textil.

Reflexe:

Při procházce den předem jsme pozorovali barevnou přírodu v okolí MŠ. Nasbírali jsme spoustu barevného kvítí.

Tvoření bylo provedeno se 7 dětmi. Dle mého názoru děti tato činnost velice bavila, především klepání květů kladívky. Byly moc zvědavé, zda se nám pokus povedl. Všechny děti napjatě pozorovaly odkrývání papíru. Když na ně vykoukla květinová taška, měly obrovskou radost. Při obtisknutí květů se nejvíce dařilo fialovému karafiátu, naopak vlčí mák se skoro vůbec neobtiskl.

Každé dítě následně dokreslilo libovolnému květu stonky a listy. Při této činnosti nebyla nutná žádná velká pomoc. Při klepání a válení jsem pouze přidržovala bílý papír, aby nedošlo k jeho posunutí.

Obrázek 4 - aranžování, klepání a sundání květů (vlastní zdroj)

Obrázek 5 - dokreslení stonku a listů (vlastní zdroj)

Obrázek 6 - hotová květinová taška (vlastní zdroj)

4.2.3 BAREVNÝ VLNOVÝ KVĚTINÁČ

Cíl: vytvoření elementárního povědomí o přírodním prostředí (pochopení procesu růstu květin, rostlin, bylin a dřevin); seznámení dětí s pěstováním a sázením květin; pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (starat se o rostliny); zdokonalování dovedností v oblasti jemné motoriky (stříhání, lepení barevné vlny).

Věk: 3–4 roky

Časová náročnost: 30 minut

Klíčové kompetence: kompetence k učení – pozorování změn v přírodě, kompetence komunikativní – vyjadřování prožitků, pocitů a nálady různými prostředky, kompetence sociální a personální – pomáhání kamarádovi, dodržování pravidel, kompetence činností a občanské – hodnotí svou práci, neníčí práci ostatních, spolupracuje ve skupině.

Materiál a pomůcky: keramický květináč, barevná vlna, disperzní lepidlo, miska na lepidlo, štětec, igelitový ubrus, zemina, aksamitník vzpřímený (afrikán), zalévací konev, voda

Vyučovací metoda: slovní (motivační rozhovor, vysvětlování), názorně demonstrační (předvádění, instruktáž), dovednostně-praktická (napodobování, tvořivá činnost)

Organizační forma: skupinová, individuální

Motivace: pomoc květině

„Děti, dnes ráno, po cestě do školky, jsem na zahrádce zahlédla kytičky jménem afrikán. Jelikož je venku už zima, kytičky by nám nevykvetly. Musíme jim společně pomoc. Ozdobíme jim květináč, aby jim nebylo smutno a zachráníme je.“

Postup:

1. Zakryjeme pracovní stůl (př. noviny, igelitový ubrus, folie apod.).
2. Nastříháme barevné vlny na krátké kusy.
3. Pomocí štětce potřeme květináč lepidlem.
4. Obmotáváme květináč nastříhanými kusy vlny.
5. Do květináče nasypeme zeminu a zasadíme aksamitník vzpřímený (afrikán).
6. Společně zalijeme.

Reflexe:

Tvoření bylo realizováno v homogenní třídě s 11 dětmi ve věku 3-4 roky. Děti byly rozděleny na 3 skupiny po 4 a 3 dětech, abych mohla poskytnout případnou pomoc. Dětem byl dopředu vysvětlen postup, následně byla vždy provedena názorná ukázka. Lepení nastříhaných kusů vlny jsem ponechala na dětské fantazii. Při této činnosti byla potřeba trpělivost. Některé děti se příliš nesoustředily. Při nanášení lepidla jsem dětem musela pomoc, aby lepidlo bylo všude.

Na závěr jsme do květináče zasadili aksamitník, z kterého děti měly obrovskou radost. Každý den pozorovaly, zda nám zase o něco povyrostl. Pečlivě ho zalévaly.

Tuhle činnost bych příště volila spíše se staršími dětmi, jedná se totiž o náročnější tvoření, především v oblasti jemné motoriky.

Obrázek 7 - lepení nastříhané barevné vlny (vlastní zdroj)

Obrázek 8 - sázení aksamitníku vzpřímeného (vlastní zdroj)

Obrázek 9 - hotový květináč (vlastní zdroj)

4.2.3.1 VLASTNÍ TVORBA VLNOVÉHO KVĚTINÁČE

Časová náročnost: 25 minut

Materiál a pomůcky: keramický květináč, černá a bílá vlna, disperzní lepidlo, tácek na lepidlo, štětec, igelitový ubrus, zemina, aksamitník vzpřímený (afrikán), zalévací konev, voda

Postup:

1. Zakryjeme pracovní stůl (př. noviny, igelitový ubrus, folie apod.).
2. Pomocí štětce potřeme květináč lepidlem.
3. Obmotáváme květináč střídavě černou a bílou vlnou. Horní část obmotáme pouze černou vlnou.
4. Do květináče nasypeme zeminu a zasadíme aksamitník vzpřímený (afrikán).
5. Zasazený afrikán zalijeme.

Obrázek 10 - vlastní tvorba vlnového květináče (vlastní zdroj)

Porovnání dětské a dospělé tvorby:

Při zadávání práce v MŠ bylo jasné, že není možné, aby děti přesně obmotaly celý květináč vlnou. Proto jsem výzdobu ponechala na dětech, aby lepily kousky vlny, jak je napadne. Nastříhané kusy vlny jsem volila záměrně, aby se dětem s vlnou lépe pracovalo a nebyla pro ně příliš dlouhá, „nekonečná“.

U vlastní tvorby jsem se naopak snažila celý květináč vlnou obmotat. Vlnu jsem odmotávala přímo z klubíčka.

4.2.4 VLASOVÉ OZDOBY

Cíl: zdokonalování dovedností v oblasti jemné motoriky (válení, propracování hmoty prsty, vykrajování); seznámení dětí se samo tvrdnoucí modelovací hmotou.

Věk: 4–5 let

Časová náročnost: 1. den 35 minut, 2. den 15 minut + minimálně den schnutí

Klíčové kompetence: kompetence k učení – dodržování pravidel, užívá jednoduché pojmy, kompetence komunikativní – samostatně vyjadřuje své myšlenky, pocity, náladu, rozumí slyšenému, vede smysluplný dialog, kompetence sociální a personální – vytvoří si vlastní názor, dodržuje stanovená pravidla, kompetence k řešení problému – započatou činnost

dokončuje, kompetence činností a občanské – neničí výtvary druhých, pomáhá kamarádovi.

Materiál a pomůcky: samo tvrdnoucí modelovací hmota, pracovní deska, igelitový ubrus, váleček, nůž, vykrajovátko, list z rostliny, miska na vodu, voda, sponky do vlasů, čelenky, tavná pistole

Vyučovací metoda: slovní (vysvětlování, vyprávění, motivační rozhovor), názorně demonstrační (instruktáž), dovednostně-praktická (napodobování)

Organizační forma: frontální, individuální

Motivace: dárek mamince

Diskuze o využití květin. „Na co všechno se mohou využívat květiny?“ (dekorace, doplňky oděvů, dárky k narozeninám, poděkování aj.) „Znáte nějaké květinové ozdoby? Co třeba ozdoby do vlasů?“, „Vytvoříme květinovou ozdobu do vlasů, kterou poté dáme mamince.“

Postup:

První den

1. Na stůl si připravíme plastovou pracovní desku.
2. V ruce pořádně propracujeme hmotu.
3. Válečkem vyválíme tenké placky.
4. Pomocí vykrajovátek vykrojíme květiny.
5. Obtiskneme plastové kytičky do vykrojené hmoty.
6. Tvoříme lístečky – obtiskneme list do vyválené hmoty, dětským nožem list vykrojíme. Dokreslíme detaily (čepel a řapík) listu.
7. Necháme uschnout 24 hodin.

Druhý den

1. Zakryjeme pracovní stůl (př. noviny, igelitový ubrus, folie apod.).
2. Rozděláme temperové barvy do mističek.
3. Pomocí tenkých štětců nabarvíme květinové ozdoby.

4. Zaschlé květinové ozdoby připevníme na sponky a čelenky tavnou pistolí (učitelka).

Reflexe:

Tvoření bylo provedeno se všemi dětmi najednou, tedy frontální metodou. První den při tvoření byla potřeba pomoc zejména při odlepování hmoty z pracovní podložky. Díky dětské snaze hmotu sundat se vždy vyválená placka poničila. Tudíž jsem pomohla hmotu nožem podebrat a odlepit. Při další práci s touto hmotou bych proto na podložkové desky dala kousek vlhkého hadříku, aby šla dětem hmota lépe odlepit a nebyla nutná pomoc.

Druhý den jsme vlasové ozdoby barvili. Ozdoby byly celkem malé, obávala jsem se, že budou potíže s jejich barvením. Děti mě mile překvapily, i přes takhle drobnou práci si vedly skvěle. Barvy rychle schly, a tak jsme je mohli ihned po úklidu lepit na čelenky a sponky. Tento krok jsem z hlediska bezpečnosti prováděla sama. Děti asistovaly podáváním ozdob a volily místa nalepení. Každé dítě pak květinovou vlasovou ozdobu darovalo mamince.

Obrázek 11 - válení a vykrajování samo tvrdnoucí modelovací hmoty (vlastní zdroj)

Obrázek 12 - vybarvování vlasových ozdob (vlastní zdroj)

Obrázek 13 - vlasová květinová čelenka (vlastní zdroj)

4.2.5 ŠÍŠKOVÁ KLEOPATRINA JEHLA

Cíl: zdokonalování dovedností v oblasti jemné motoriky (malování, vázání, vpichování); seznámení s přírodním materiálem (bambusová tyč, borovicová šiška, kukuřičné listí, dřevo); rozvoj povědomí o neživé přírodě (květiny)

Věk: 4–5 let

Časová náročnost: 45 minut

Klíčové kompetence: kompetence k učení – dodržování vymezených pravidel, kompetence komunikativní – dítě vyjadřuje své prožitky, pocity, náladu různými prostředky, kompetence sociální a personální – dítě si dokáže vytvořit svůj názor, dodržuje pravidla, kompetence činnosti a občanské – chová se zodpovědně, dbá na zdraví své i ostatních.

Materiál a pomůcky: borovicové šišky, bambus, kukuřičné listy, dřevěný květináč, aranžovací hmota, provázek, nůžky, igelitový ubrus, temperové barvy, misky na barvy, štětce, tavná pistole

Vyučovací metoda: slovní (vysvětlování, rozhovor, vyprávění), názorně demonstrační (instruktáž), dovednostě-praktická (napodobování, tvořivá činnost)

Organizační forma: frontální, individuální

Motivace: Při vycházce v okolí MŠ jsme narazili na zajímavou rostlinu – Kleopatřina jehla. Děti rostlina natolik okouzila, že jsme se jí rozhodli ve třídě vytvořit pomocí nasbíraných borovicových šišek.

Postup:

1. Zakryjeme pracovní stůl (př. noviny, igelitový ubrus, folie apod.).
2. Přilepíme šišky k bambusové tyčce pomocí tavné pistole (učitelka).
3. Rozděláme temperové barvy do mističek
4. Šišky pomalujeme temperovými barvami – stejně tak, jak vypadala Kleopatřina jehla. Červenou barvou natřeme horní část šišky, střed žlutou a spodní část šišky béžovou barvou.
5. Kukuřičné listí pomocí provázku přivážeme k bambusové tyčce se šiškou.
6. Hotovou svázanou květinu zapícháme do aranžovací hmoty v dřevěném květináči.

Reflexe:

Nápad na tuhle tvořivou činnost vznikl zcela spontánně. Při procházce v okolí MŠ děti fascinovala barevná rostlina, tzv. mnohokvět hroznatý neboli Kleopatřina jehla. K vytvoření této rostliny jsem se snažila využívat co nejvíce přírodního materiálu.

Borovicové šišky jsem z hlediska bezpečnosti nalepila pomocí tavné pistole na bambusovou tyčku sama. Před barvením jsme si připomněli, jaké barvy Kleopatřina jehla měla. Podle mých instrukcí jsme postupně šišky barvili. Nejprve červená, poté žlutá a nakonec béžová. Při nanášení barvy nebylo potřeba dětem pomáhat. Při vázání kukuřičných listů již potřeba byla nutná. Uvázat provázek na uzel umělo pouze jedno dítě. S pomocí a instrukcí to nakonec zvládlo každé dítě. Následně jsme zapíchali bambusové tyčky do aranžovací hmoty v dřevěném květináči.

Naši šiřkovou Kleopatřinu jehlu jsme umístili na viditelné místo ve třídě, aby ji děti měly stále na očích. Naše tvoření sklidilo úspěch nejenom u dětí, ale i u kolegyň, uklízeček, a dokonce i u paní ředitelky.

Obrázek 14 - natírání šišek temperovými barvami, svázání provázkem (vlastní zdroj)

Obrázek 15 - Kleopatřina jehla (vlastní zdroj)

4.2.6 KVĚTINOVÁ ROUŠKA

Cíl: zdokonalování dovedností v oblasti jemné motoriky (obkreslování, stříhání, lepení); osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví; vytváření zdravých životních návyků.

Věk: 5–6 let

Časová náročnost: 35 minut

Klíčové kompetence: kompetence k učení – dodržování vymezených pravidel, kompetence komunikativní – dítě vyjadřuje své prožitky a pocity různými prostředky, kompetence sociální a personální – dítě si dokáže vytvořit svůj názor, dodržuje pravidla.

Materiál a pomůcky: textil (černý, žlutý, zelený, červený), lepidlo Herkules, miska na lepidlo, štětec, nůžky, šablona ve tvaru roušky a květů, tužka, klobouková guma, bílá pastelka

Vyučovací metoda: slovní (vysvětlování), názorně demonstrační (instruktáž) dovednostně-praktická (napodobování)

Organizační forma: skupinová, individuální

Motivace: starat se o své tělo, aby bylo zdravé.

Postup:

1. Bílou pastelkou obkreslíme šablonu, která má tvar oválu na černou látku. Šablony květů obkreslíme na barevnou látku.
2. Všechny předkreslené obrysy vystříháme (2x černý ovál, 8x květ)
3. Zakryjeme pracovní stůl (př. noviny, igelitový ubrus, folie apod.).
4. Celou černou plochu textilu potřeme lepidlem.
5. Po stranách přilepíme okvětní lístky.
6. Celou plochu přilepíme druhou vrstvou černého oválu.
7. Kvítky, které jsou na úrovni uší, na krajích přehneme, vložíme gumičku a lepidlem přilepíme.
8. Necháme schnout nejlépe do druhého dne.

Reflexe:

Tvorba květinových roušek byla prováděna ve třídě předškoláků. Před tvorbou proběhla diskuze o prevenci nemocí a o zvýšené hygieně.

Stříhání látky byla pro děti nová zkušenost. Přece jenom se nejedná o papír, který je tvrdý, ale o textil, který je pružný a ohebný. Je důležité zvolit správný materiál látky. Bavlna se dětem špatně stříhala, dokonce se i po vystřížení kroutila. Naopak krep a lněný materiál se dětem stříhal o dost lépe. Při nanášení lepidla byla potřeba dětem vystřížený kus látky přidržet a dále korigovat umístění pro lepení kvítků. Kloboukovou gumu jsme s dětmi zavazovali společně, protože většina z nich neumí uzet. K přilepení gumy byla už jen malá pomoc. Některé děti ještě nakonec ze zelené látky vystříhly malé lístečky, které na roušku také přilepily.

Obrázek 16 - stříhání a nanášení lepidla (vlastní zdroj)

Obrázek 17 - přilepení květů, lístků a gumičky (vlastní zdroj)

Obrázek 18 - hotové květinové roušky (vlastní zdroj)

4.2.7 OROBINEC – „DOUTNÍK“

Cíl: vytvoření elementárního povědomí a pozorování života u vody a ve vodě; seznámení s vodními rostlinami (orobinec, rákos); zdokonalování dovedností v oblasti jemné motoriky (nanášení lepidla, sypání polystyrenových kuliček, vpichování); seznámení s netradičním tvořením (polystyrén).

Věk: 5–6 let

Časová náročnost: cca 15 minut příprava, den schnutí, 15 minut tvorba

Klíčové kompetence: kompetence k učení – pozoruje a zkoumá rostlinu, používá při tom jednoduché pojmy; uplatňuje svoji zkušenost při praktickém tvoření, kompetence komunikativní – vyjadřuje své myšlenky a názory v komunikativním kruhu, kompetence sociální a personální – dítě si dokáže vytvořit svůj názor, dodržuje pravidla, kompetence činnosti a občanské – neničí výtvořiny druhých, hodnotí práci svou i ostatních, spolupracuje ve skupině.

Materiál a pomůcky: polystyrén, tempera (černá, žlutá, hnědá), štětec, bambusové tyče, disperzní lepidlo, natrhaná tráva z procházky

Vyučovací metoda: slovní (rozhovor, popis, vysvětlování), názorně demonstrační (pozorování, instruktáž), dovednostně-praktická (napodobování, tvoření)

Organizační forma: skupinová

Motivace: vycházka k nedalekému rybníku, kde je možnost orobince, tzv. doutníky, pozorovat; pokus o napodobení doutníku.

Postup:

1. Den předem si rozdrolíme polystyrén na malé kuličky, které poté pomocí temperové barvy obarvíme. Necháme do druhého dne schnout.
2. Zakryjeme pracovní stůl (př. noviny, igelitový ubrus, folie apod.).
3. Horní okraj (cca 15 cm) bambusové tyče pomažeme lepidlem.
4. Uschlý a rozdrobený polystyrén poté na tyč „sypeme“.
5. Hotové „doutníky“ vkládáme do vázy.
6. Nakonec přidáme okrasnou travu.

Reflexe:

V MŠ probíhal týden nazvaný: „Život s přírodou“. Na procházkách jsme přírodu pečlivě pozorovali a u rybníka jsme narazili na rostlinou orobinec, tzv. doutník, o kterém jsme si společně v komunikativním kruhu povídali.

Při tvoření však došlo k problémům. Původně se bambusová tyč měla namočit do lepidla a poté ponořit do vysoké sklenice plné barevných polystyrénových kuliček. Tento způsob obalení však nešel. Nalepilo se pouze pár kuliček a zbytek zůstal ve sklenici. Proto byl zvolen jiný způsob. Kuličky byly vysypány na táč a každé dítě s nimi posypalo bambusovou tyč. Polystyren se tak lépe zachytil. Důležité však je, aby byl polystyrén pečlivě rozdrolen na jednotlivé kuličky. Poté se kuličky na tyč přilepují lépe. I přes počáteční problémy se tvoření vydařilo. Tato činnost nebyla příliš obtížná a děti bavila. Hotové doutníky zdobí naši třídu.

Obrázek 19 - obalování bambusové tyče, zdobení okrasnými trávami (vlastní zdroj)

Obrázek 20 - finální výrobek - orobinec (vlastní zdroj)

4.2.8 BŘEZOVÝ VĚNEČEK

Cíl: pozorování přírody a změn v ní (změna barvy březových listů a jejich opadávání, zrání obilovin); zdokonalování se v oblasti jemné motoriky (vázání, vpichování pšenice); nácvik vázání uzlu.

Věk: 5–6 let

Časová náročnost: 30 minut

Klíčové kompetence: kompetence k učení – používá jednoduché pojmy, kompetence k řešení problémů – řeší problémy na které stačí, dodržuje pravidla, kompetence komunikativní – vyjadřuje své myšlenky, názory, pocity a náladu různými prostředky, kompetence sociální a personální – dítě si dokáže vytvořit svůj názor, dodržuje pravidla, kompetence činností a občanské – neničí výtvořky druhých, hodnotí práci svou i ostatních, spolupracuje ve skupině.

Materiál a pomůcky: březové proutí, provázek, nůžky, pšenice

Vyučovací metoda: slovní (popis, vysvětlování), názorně demonstrační (pozorování, instruktáž), dovednostně-praktická (napodobování, tvoření)

Organizační forma: skupinová

Motivace: pomoc s výzdobou naší MŠ

Postup:

1. Březové proutí ohneme a vytvoříme kruh.
2. Zatímco držíme proutí, kamarád ho provázkem sváže.
3. Tyto dva kroky opakujeme ještě jednou, aby byl věneček silnější. Oba věnečky svážeme k sobě.
4. Uvázaný věnec poté zdobíme – vpichujeme pšenici.
5. Hotový věneček může sloužit nejenom jako dekorace dveří či stolu, ale také jako ozdoba hlavy.

Reflexe:

Výroba březového věnce probíhala ve skupině po čtyřech dětech. Všechny děti se během ranního tvoření vystřídaly. Při tvorbě věnečku bylo krásně vidět, jak děti navzájem

spolupracují. Děti, které zvládají uzel se ujaly svazování, ostatní děti naopak přidržovaly proutí. Některým dětem bylo při vázání uzlu nutno pomoc. Po uvázání společně věnec ozdobily pšenicí. Hotovými věnečky jsme ozdobili dveře do všech tříd naší MŠ.

Obrázek 21 - svázání a zdobení věnce (vlastní zdroj)

Obrázek 22 - březový věnec (vlastní zdroj)

4.2.9 KLOBOUK

Cíl: seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije (pole a louky v okolí MŠ); vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou; využití přírodního materiálu (pšenice, heřmánek, hvězdice) k výrobě klobouku; rozvoj v oblasti jemné motoriky (kreslení, vystřihování, lepení); seznámení a rozpoznání základních druhů obilí (pšenice, oves, žito, ječmen).

Věk: 5–6 let

Časová náročnost: 40 minut + den schnutí

Klíčové kompetence: kompetence k učení – dodržování vymezených pravidel, kompetence komunikativní – dítě vyjadřuje své prožitky, pocity, náladu různými prostředky, kompetence sociální a personální – dítě si dokáže vytvořit svůj názor, dodržuje pravidla, kompetence činností a občanské – neničí výtvary druhých, hodnotí práci svou i ostatních, spolupracuje ve s druhými.

Materiál a pomůcky: bílá čtvrtka, tužka, nůžky, igelitový ubrus, lepidlo, miska na lepidlo, štětec, pšenice, sušený heřmánek, květy podzimní hvězdice

Vyučovací metoda: slovní (rozhovor, vyprávění, vysvětlování), názorně demonstrační (pozorování, předvádění, instruktáž), dovednostně-praktická (napodobování, tvoření)

Organizační forma: Frontální – kolektivní

Motivace: hádanka klobouk – „Nosí ho na hlavě pan kovboj, nebo pan hajný. Může ho ale také nosit každý muž i každá žena. Co to je?“ (vlastní zdroj), využití sušeného heřmánku k výrobě čaje.

Postup:

1. Na čtvrtku nakreslíme plášť kužele (bez podstavy) a krempu klobouku. Plášť i krempu vystříháme. U krempy vystříháme také vnitřní kruh.
2. Ze zbývající čtvrtky nastříháme zhruba 6 proužků, cca 7x3 cm.
3. Pomocí lepidla slepíme kužel dohromady.
4. Následně slepíme kužel i krempu k sobě – proužek čtvrtky přehneme v polovině a nalepíme ho na kužel a zároveň na krempu. Proužky slouží k přichycení částí klobouku.
5. Zakryjeme pracovní stůl (př. noviny, igelitový ubrus, folie apod.).
6. Slepěný klobouk pomažeme tekutým lepidlem.
7. Na krempu klobouku přilepujeme celé klasy pšenice. Na kužel rozdrolená zrníčka, usušený heřmánek a listopadové hvězdice.
8. Necháme schnout do druhého dne.

Reflexe:

V týdnu zvaný „Obiloviny“ jsme pozorovali a seznamovali se s různými druhy obilí (pšenice, oves, žito, ječmen). O obilí jsme v komunikativním kruhu vedli dlouhé rozhovory. Děti se dozvěděly o jeho sklizení, mletí a zpracování. Při pobytu venku jsme nedaleko MŠ i my sklídili trochu pšenice a při odpoledních činnostech vytvořili klobouk.

Klobouk tvořilo celkem šest dětí. Všechny děti se aktivně na jeho tvoření podílely. Některé vystřihovaly předkreslenou konstrukci klobouku, kterou jsem předem připravila, některé děti zas „drolily“ pšenici na zrníčka. U vystřihování vnitřní kruhu krempy byla potřeba dětem pomoc a nastříhnout kruh, poté už vystřihovaly samy. I při slepování klobouku a krempy jsem mírně pomohla. Vyjma slepování a nastřížení kruhu jsem po celou dobu byla v roli pozorovatele, který dává jednotlivé slovní instrukce. Dle mého názoru si děti při tvoření vedly velice dobře. Dokonce i přesto, že už byl čas jít domů a pro děti si chodili rodiče, tak děti stále tvořily a argumentovaly to tak, že nejdříve musí klobouk dodělat. Klobouk má několik možností dekorace, buď pouze s pšenicí, nebo doplnění o sušený heřmánek či listopadovou hvězdicí.

Druhý den po příchodu dětí do třídy panovala ohromná radost. Klobouk přes noc zaschl a vypadal nádherně. Tento klobouk nám ale sloužil spíše jako ozdoba třídy než jako dekorace hlavy. Bohužel nám při manipulaci s kloboukem zrníčka opadávala.

Obrázek 23 - lepení klasů a zrn pšenice (vlastní zdroj)

Obrázek 24 - hotový klobouk – s pšenicí; s pšenicí a heřmánkem; s pšenicí, heřmánkem a květy podzimní hvězdice (vlastní zdroj)

4.2.10 ZAVAŘENÉ KVĚTY

Cíl: seznámení s lisováním květin; rozvoj znalostí o rostlinách a jejich poznávání; zdokonalování v oblasti jemné motoriky (malování, obkreslování, stříhání, obtahování, lepení); koordinace ruka oko.

Věk: 5–6 let

Časová náročnost: 30 minut + schnutí

Klíčové kompetence: kompetence k učení – dítě soustředěně pozoruje a objevuje, užívá jednoduché pojmy, kompetence komunikativní – dítě ovládá řeč, vyjadřuje své myšlenky, pocity, náladu, kompetence sociální a personální – dítě si vytvoří vlastní názor, dodržuje pravidla, kompetence činností a občanské – neničí výtvary druhých, hodnotí práci svou i ostatních.

Materiál a pomůcky: bílá čtvrtka A3, obyčejná tužka, černý fix, šablona sklenice, nůžky, štětec, vodové barvy, igelitový ubrus, miska/sklenice na vodu, lepicí páska, oboustranná lepenka, čirá euro fólie A3, sušené květy.

Vyučovací metoda: slovní (rozhovor, vysvětlování), názorně demonstrační (pozorování, instruktáž), dovednostně-praktická (napodobování, tvoření)

Organizační forma: řízená, skupinová

Motivace: na začátku září jsme při procházce nasbírali různé druhy květů, které jsme ve školce vložili do knížky a lisovali je. „Dnes nastal čas se na naše květy podívat. Co se s nimi asi stalo? Jelikož je podzim a my si ve školce povídáme o ovoci a zelenině, které se může zavařovat, tak si zkusíme „zavařit“ i naše vylisované květy. Co vy na to?“

Postup:

1. Zakryjeme pracovní stůl (př. noviny, igelitový ubrus, folie apod.).
2. Bílou čtvrtku A3 nabarvíme vodovými barvami na modro a dáme uschnout na topení.
3. Mezitím si tužkou na další čtvrtku obkreslíme šablону sklenice. Poté ji černým fixem obtáhneme.
4. Dvnitř sklenice nakreslíme okénko, které následně vystříháme.
5. Sklenici i její pozadí na čtvrtce opět vybarvíme vodovými barvami a dáme uschnout na topení.
6. Do čiré folie vložíme všechny vylisované květy. Folii zalepíme lepicí páskou, aby nám květy nevypadly.

7. Na uschlou modrou čtvrtku lepíme po obvodu pěnovou oboustrannou lepenku, s kterou folii připevníme. Na folii opět po obvodu klademe kousky oboustranné lepenky a přilepíme s ní uschlou čtvrtku s vybarvenou sklenicí.
8. Vznikne nám tak sklenice, ve které se zavařené květy mohou manipulací různě pohybovat.

Reflexe:

Sklenici se zavařenými květy tvořilo 11 dětí, skupina po pěti a po šesti dětech. Jedno dítě natíralo čtvrtku na modro, druhé dítě obkreslovalo šablonu, další stříhalo „okénko“ do sklenice a jiné zas pomáhalo přidržet čtvrtku nebo folii. Při této skupinové práci byla vidět dovednost a spolupráce dětí, které si navzájem pomáhaly a radily. Ani v jedné skupině nebylo dítě, které by se s ostatními vezlo.

U výroby sklenice byla potřeba jen malá dopomoc. U vystřihování okénka ve sklenici jsem dětem musela nastříhnout čtvrtku a udělat menší otvor „kolečko“, aby se jim lépe stříhalo. Dále jsem folii naplněnou vylisovanými květy zalepila lepicí páskou.

Děti působily do činnosti zapáleně a bylo vidět, že je práce baví. Některé děti mě i po dokončení naší tvořivé práce prosily, zda si mohou vzít čtvrtku a obkreslit a vybarvit si ještě jednu sklenici.

Obrázek 25 - obkreslení, vystřížení a vybarvení sklenice (vlastní zdroj)

Obrázek 26 - přilepení folie (vlastní zdroj)

Obrázek 27 - hotová sklenice s květy (vlastní zdroj)

ZÁVĚR

Bakalářská práce se zabývá dekorativním aranžmá květin a rostlin, které lze využít i v prostředí MŠ. Cílem této práce bylo vytvoření nových námětů a následné jejich otestování, což se v praktické části podařilo. Mimo jiné se práce zabývá historií a typologií květinových dekorací a v neposlední řadě využití květin v prostředí MŠ.

Testování všech výše uvedených námětů bylo ověřeno přímo s dětmi předškolního věku v MŠ Strašice za běžného režimu. Každý námět byl zhodnocen z hlediska náročnosti a přiměřenosti k věku předškolního dítěte. Činnosti byly adekvátně přizpůsobeny k individuálním schopnostem a dovednostem dětí. Všechny náměty jsou za drobné dopomoci učitelky zvládnutelné. Důležité však je, aby činnost byla pro dítě zajímavá a věnovalo ji tak dostatek času.

Tyto květinové náměty lze v MŠ využít například v rámci tematického celku poznávání a seznamování se s přírodou, ve které děti žijí, také v rámci seznamování se s rolí květiny v našem životě jako je např. darování květin ke dni matek, na Valentýna, k narozeninám aj. Náměty je také možné řadit k daným obdobím, kde se uplatňují různé zvyky a tradice. Všechny činnosti komplexně rozvíjí osobnost dítěte, ať už se jedná o rozvoj vyjadřovacích schopností, rozvoj kreativity, tvořivosti a fantazie, samostatnosti ale i kooperace, nebo významný rozvoj jemné motoriky.

Zpětnou reflexi při tvoření mi dávaly děti bezprostředně, zejména jejich chutí do práce, nadšením, nebo rozzářenýma očima. Často se již v šatně chlubily svým rodičům, nebo prarodičům, co dnes ve školce tvořily. Při ověřování vhodně připravených tvořivých námětů se mi potvrdilo, že se děti velice rády zapojují do tvorby a přirozeně tak získávají nové vědomosti a zároveň se učí kooperaci. Realizace těchto květinových námětů byla radost a odreagování nejenom pro děti, ale i pro mne.

Tato práce je pro mne, jako budoucí paní učitelku v MŠ, velice užitečná. Pevně doufám, že se výše ověřené náměty stanou inspirací nejenom pro učitelky mateřské školy a další pedagogické pracovníky, ale také pro rodiče svých dětí.

RESUMÉ

Bakalářská práce je zaměřena na rozvoj tvořivosti a seznámení dětí předškolního věku s květinovou tematikou. Tato práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části je první kapitola věnována historii a druhá typologii květinových dekorací. Praktická část je orientována na využití květin v prostředí MŠ, vytvoření příprav na výuku a následné otestování konkrétních činností. Součástí každé činnosti je fotodokumentace průběhu a výsledku tvoření.

Summary

The bachelor thesis is focused on the development of creativity and acquaintance of preschool children with floral themes. This work is divided into theoretical and practical part. The first chapter of the theoretical part is devoted to the history and the second to the typology of flower decorations. The practical part is focused on the use of flowers in the kindergarten, creating preparations for teaching and subsequent testing of specific activities. Part of each activity is photo documentation of the course and result of creation.

SEZNAM LITERATURY

1. ADCOCK, Sandra. Floristika : květinové vazby, aranžmá a funkční dekorace. Vyd. 1. Praha: Ikar, 2014. 191 s. ISBN 978-80-249-2599-8 barev. il. ;
2. FICHNOVÁ, Katarína a SZOBIOVÁ, Eva. Rozvoj tvořivosti a klíčových kompetencí dětí: náměty k RVP pro předškolní vzdělávání. Vyd. 2. Praha: Portál, 2012. 130 s. ISBN 978-80-262-0195-3.
3. Floristika : [učebnice floristiky v podání předních českých floristů]. 1. vyd. Praha: Profi Press, 2011. 406 s. ISBN 978-80-86726-43-4 (váz.) il. ;
4. HAAKE, Karl-Michael. To je floristika! : tvorba a technika v 850 vyobrazeních. Praha: Profi Press, 2010. 320 s. ISBN 978-80-86726-39-7 (váz.) barev. il. ;
5. HESSAYON, D G. Aranžování květin. Vyd. 1. Praha Plzeň: Beta-Dobrovský Ševčík, 2000. 128 s. : il. ISBN 80-86278-88-3.
6. HLAVSA, J. 1981. Psychologické problémy výchovy k tvořivosti. Praha : SPN, 1981. cit. In: HONZÍKOVÁ, Jarmila. Teorie a praxe tvořivosti v pracovní výchově. 1. vyd. Plzeň: Pedagogické centrum Plzeň, 2003. 34 s. ISBN 80-7020-124-X.
7. HONZÍKOVÁ, Jarmila. Teorie a praxe tvořivosti v pracovní výchově. 1. vyd. Plzeň: Pedagogické centrum Plzeň, 2003. 34 s. ISBN 80-7020-124-X.
8. HOROVÁ, Ladislava. Ve školce je bezva. Vyd. 1. Praha: Portál, 2010. 132 s. ISBN 978-80-7367-694-0.
9. JEDLIČKOVÁ, Radka; SURÁ, Eva; KRATOCHVÍLOVÁ, Marie; JEDLIČKA, Milan. Floristický design : Učebnice Floristické školy v Hradci Králové. Vyd. 1. Hradec Králové : Mistrovská škola floristiky, s.r.o., 2007. 351 s.
10. KOŽUŠNÍKOVÁ, Dagmar. Ikebana. 1. vyd. Praha: Magnet-Press, 1995. 118 s., fot. ISBN 80-85847-26-4.
11. KRAUS, Jiří a Akademie věd České republiky. Nový akademický slovník cizích slov: [A-Ž : studentské vydání]: kolektiv autorů pod vedením Jiřího Krause. Praha: Academia, 2006. s. 775. ISBN 80-200-1415-2.
12. KUBÍČKOVÁ, Dagmar. Vazačství a aranžování květin. 1. vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1978. 283 s., tb, fot.
13. KUKAL, Petr. Říkejme si přísloví: náměty pro využití přísloví a říkanek k rozvoji myšlení dětí od 4 do 8 let. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005. 135 s. ISBN 80-7178-953-4.

14. LENOCHOVÁ, Jana. Květinové šperky a jejich použití pro dekoraci oděvů. Lednice, 2011. Bakalářská práce. Mendelova univerzita v Brně, Zahradnická fakulta v Lednici. Vedoucí práce Ing. Jiří Martinek, Ph.D.
15. MRÁZKOVÁ, Jana. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání: "Hrajeme si celý rok aneb za skřítky do brdských lesů". Strašice, 2019, 56 s.
16. NOVÁKOVÁ-SKALICKÁ, M. Květiny v historickém prostředí a jejich aranžování. Ústí nad Labem: Propagační tvorba, 1987. Nestránkováno.
17. POKORNÝ, Jan. Aranžování a vazba květin. 2. vyd. Praha : Státní zemědělské nakladatelství, 1971. 199 s. ISBN 07-017-71-04/45.
18. POSPÍŠILOVÁ, Zuzana. Hádám, hádáš, hádáme. Vyd. 2. Praha: Portál, 2009. 103 s. ISBN 978-80-7367-232-4.
19. PROŠKOVÁ, Magdalena. Květiny pro každou příležitost. 1. vyd. Praha: Brázda, 1998. 174 s., fot. ISBN 80-209-0270-8.
20. SKALKOVÁ, Jarmila. Obecná didaktika: vyučovací proces, učivo a jeho výběr, metody, organizační formy vyučování. 2., rozš. a aktualiz. vyd., [V nakl. Grada] vyd. 1. Praha: Grada, 2007. 322 s. Pedagogika. ISBN 978-80-247-1821-7.
21. VONDRUŠKOVÁ, Alena a Alena SAMOHÝLOVÁ. Květiny: z papíru, textilu, keramiky, šustí a dřeva : [28 originálních nápadů na výrobu]. Praha: Grada, 2008. Šikovné ruce (Grada). ISBN 978-80-247-2212-2.
22. WAGENER, Klaus. Květinové dekorace: rozkvetlé nápady pro šikovné ruce : od Valentína až po silvestra. Praha: Ikar, 2010. ISBN 978-80-249-1420-6.
23. WELFORD, Mark a Stephen WICKS. Jednoduché aranžování květin. Přeložil Květa PALOWSKÁ. Praha: Ikar, 2016. ISBN 978-80-249-3033-6.
24. WESTLAND, Pamela. Velká kniha aranžování květin. Praha: Rebo Productions, 1998. 256 s. ISBN 80-7234-006-9.

SEZNAM ELEKTRONICKÝCH ZDROJŮ

1. CHUDOBOVÁ, Alena. Konvalinka. Školáci.com [online]. 23. 6. 2013 [cit. 2020-09-23]. Dostupné z: <https://www.skolaci.com/konvalinka/23512>
2. KOUNOVÁ, Václava. Hádanky. Promaminky.cz [online]. 9.9.2016 [cit. 2020-07-21]. Dostupné z: <https://www.promaminky.cz/hadanky/nezarazene/slunecnice-2029>
3. Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání [online]. Praha: MŠMT, 2018, 50 s. [cit. 2020-05-22]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/file/45304>

SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK

Obrázek 1 - lepení škrobového papíru (vlastní zdroj)	27
Obrázek 2 - schnutí a vybarvení slunečnice (vlastní zdroj).....	27
Obrázek 3 - finální výrobek slunečnice (vlastní zdroj)	28
Obrázek 4 - aranžování, klepání a sundání kvítí (vlastní zdroj).....	30
Obrázek 5 - dokreslení stonku a listů (vlastní zdroj).....	30
Obrázek 6 - hotová květinová taška (vlastní zdroj).....	31
Obrázek 7 - lepení nastříhané barevné vlny (vlastní zdroj).....	33
Obrázek 8 - sázení aksamitníku vzpřímeného (vlastní zdroj)	33
Obrázek 9 - hotový květináč (vlastní zdroj)	34
Obrázek 10 - vlastní tvorba vlnového květináče (vlastní zdroj).....	35
Obrázek 11 - válení a vykrajování samo tvrdnoucí modelovací hmoty (vlastní zdroj)	37
Obrázek 12 - vybarvování vlasových ozdob (vlastní zdroj).....	38
Obrázek 13 - vlasová květinová členka (vlastní zdroj).....	38
Obrázek 14 - natírání šišek temperovými barvami, svázání provázkem (vlastní zdroj)	40
Obrázek 15 - Kleopatřina jehla (vlastní zdroj)	41
Obrázek 16 - stříhání a nanášení lepidla (vlastní zdroj)	43
Obrázek 17 - přilepení květů, lístků a gumičky (vlastní zdroj).....	43
Obrázek 18 - hotové květinové roušky (vlastní zdroj)	44
Obrázek 19 - obalování bambusové tyče, zdobení okrasnými trávami (vlastní zdroj)	46
Obrázek 20 – finální výrobek – orobinec (vlastní zdroj).....	46
Obrázek 21 - svázání a zdobení věnce (vlastní zdroj).....	48
Obrázek 22 - březový věnec (vlastní zdroj)	48
Obrázek 23 - lepení klasů a zrn pšenice (vlastní zdroj).....	51
Obrázek 24 - hotový klobouk – s pšenicí; s pšenicí a heřmánkem; s pšenicí, heřmánkem a květy podzimní hvězdice (vlastní zdroj).....	51
Obrázek 25 - obkreslení, vystřížení a vybarvení sklenice (vlastní zdroj)	53
Obrázek 26 - přilepení folie (vlastní zdroj)	54
Obrázek 27 - hotová sklenice s květy (vlastní zdroj)	54
Tabulka 1 - druhy květin a typy aranžmá v jednotlivých obdobích.....	8

PŘÍLOHY

K bakalářské práci je zvlášť vytvořená obrazová příloha na přiloženém CD, kde se nacházejí všechny použité fotografie, které nejsou nikterak upravovány, mají původní velikost.